

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia (EBPN)

ANOETA

Plan estrategikoa: 2004-2008

Data: 2007-01-24

Helburu nagusia **Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren helburu nagusia da euskaraz bizi nahi duten herritarrei horretarako aukerak bermatzeko behar diren hizkuntza-politikako neurriak erabakitzea eta bultzatzea. Euskal Herrian, maila pertsonalean, sozialean eta ofizialean, euskararen berreskurapen osoa lortzeko euskararen aldeko urratsak areagotzea.**

Helburu estrategikoa 1 - Euskara ondorengoetaratzea**Esparrua****1. a - Irakaskuntza**

Neurria

1. a. 01 - Hizkuntza-politikaren arloan garatutako ekimenen eraginik aldekoena hezkuntza-arloan antzeman da, hain zuzen ere, EAeko eta Nafarroako Lehen eta Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan. EAEn, irakaskuntza-sistemako B ereduaren eta bereziki D ereduaren onarpenari esker gertatu da euskararen areagotzea gazteenen artean.

Ekintza

1. a. 01/001 - D ereduaren aldeko apustua, hau da, euskara hutsezko irakaskuntzaren aldeko apustua egiten duten irakaskuntzako erakundeak diruz lagundu.

1. a. 01/1 - Irakaskuntza sisteman sartzear dauden haurren gurasoei zuzendutako komunikazio ekintza zehatzak gauzatu (gutunak, hitzaldiak,...) irakaskuntza eredu desberdinen helburuak azalduz.

Neurria

1. a. 03 - Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

Ekintza

1. a. 03/001 - Irakaskuntzako eragileak euskararen erabilera areagotzeko konpromisoak hartzera edo planak bideratzera bultzatu, eta hartutako konpromisoak gizarteratzeko bideak eskaini (ziurtagiriak, e. a.)

1. a. 03/8 - Irakurzaletasuna bultzatzeko dauden ekimenen berri ematea eta horiek gauzatzeko beharrezkoak diren baliabideak edo laguntza eskaini

1. a. 03/9 - `Euskara Zine Aretoetara? programan parte hartzera animatu eta hori gauzatzeko beharrezkoak diren baliabideak eskaini (zine aretoa, sarrerak merkeagotzeko dirulaguntzak, esku-orriak prestatzea...)

1. a. 03/4 - Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiak eta bestelako erakundeek (Europako Batzordeak, Europako Kontseiluak, ...) hizkuntzak sustatzeko kudeatzen dituzten programen eta dirulaguntzen berri eman

1. a. 03/5 - Ahozko adierazmena indartzeko ekintzak burutzeko laguntza ematea.

Neurria

1. a. 06 - Eskolaz kanpoko erabilera-esparruekin (herria-auzoa-lagunartea-aisia) zubiak egiteko euskara-batzordeak osatu.

Ekintza

1. a. 06/1 - Eusko Jaurlaritzako taldeak bilduko dituen egiturak antolatu eta martxan jarri

1. a. 06/2 - Euskararen erabilera bultzatuko duen Euskararen Batzordean ikastetxearen presentzia bermatzea

Esparrua**1. b - Euskalduntze-alfabetatzea**

Neurria

1. b. 01 - Euskalduntze-alfabetatzeko ekintzabideak erabileraren ingurukoekin uztartu, eta arreta berezia jarri euskararen bizitasun etnolinguistikoa indartzeko ezinbestekoak diren gune geografikoetan, giza taldeetan eta gizarte-eremuetan, horiei lehenetsun osoa eskainiz, ahalik eta eperik laburrenean, hizketarako gai diren euskaldunak lortzeko. Horretara heltzeko, efektu biderkatzailea izan dezaketen giza taldeak identifikatu behar dira, helburu zehatzei erantzuteko ikastaroak antolatu eta hasierako mailatik bukaerarainoko ikasketa-prozesu osoa hitzartu gizarteko hainbat eragile eta talderekin.

Ekintza
1. b. 01/6 - Alfabetatze ikastaroak indartu eta jarduera esparruka identifikatutako taldeei eskaini
1. b. 01/7 - Euskara ikasten ari direnak euskara erabiltzen motibatzea
1. b. 01/1 - Kasuan kasuko eragile eta taldeak identifikatu jarduera esparruka eta horren arabera ikastaroen eskaintza bideratu (bereziki kontuan izan etorkinak)
1. b. 01/2 - Euskaltegiekin batera ekintzak jarri abian, ikasleei euskara sendotzeko: topaguneak, jardunaldiak, udarako barnetegiak, murgiltze ekintzak...
1. b. 01/3 - Baldintza minimo batzuk betetzearen truke dirulaguntzak eskaini
1. b. 01/4 - Herritarren artean euskara ikastearen garrantziaz sentsibilizatzeko eta herrian euskara ikasteko dauden aukeren berri ematea

Esparrua**1. c - Familia**

Neurria

1. c. 01 - Euskararen familia bidezko jarraipenari ekiteko, bi gune nagusitan egin behar da indar: gazteengan, bikote-hizkuntza finkatzeari begira, eta familia osatu berriengan, haurren lehen hizkuntza ziurtatzeari begira. Horretarako, jarraipenean zuzeneko eragina (gurasoak, gurasogaiak, haurrak) nahiz zeharkakoa (haurtzaindegiak, zaindariak,...) dutenak sentiberatzeko eta eskolaratzeko ekintzak behar dira; halaber, euskaraz egiteko zerbitzuak, guneak eta aukerak eskaini behar zaizkie, xede-talde bakoitzari mezu eta ekintza zehatzak proposatuz.

Ekintza
1. c. 01/4 - Derrigorrezko ez den ikastaldian (0-3 urte) euskarazko hartzaindegiak edo haur-eskolak eskaini
1. c. 01/7 - Familia osatu berria duten bikote euskaldunetan bai haurrekin eta bai elkarren artean ere erabilera sustatzeari begirako jarduerak
1. c. 01/9 - Euskara Batzordearen bitartez, hiru-lau urterako programa taxutu
1. c. 01/10 - Haurrentzako zerbitzuak kudeatzen dituztenekin hitzarmenak sinatu euskararen erabilera egokia bermatzeko
1. c. 01/11 - Ezkondu edo jaunartzea egin behar dutenei gonbidapenak, oroimen-txartelak, e. a. egiteko ereduak eskaini, euskararen erabilera egokia bermatzeko.
1. c. 01/5 - Haurrak izango dituzten bikoteek behar dituzten zerbitzuak euskaraz jaso ditzaten sustatu (haurra izan aurreko ikastaroak, dokumentazioa,...)
1. c. 01/12 - Haur jaioberrien eta eskolatu beharrekoen gurasoentzat euskararekiko sentiberatzeko egitasmoak (bildumak: ipuinak, kantuak,...)

Helburu estrategikoa 2 - Euskararen erabilera: euskararen aldeko auzogintza eta zerbitzugintza

Esparrua

2. a - Administrazioa

Neurria

2. a. 001 - Euskararen ahozko erabilera neurtzeko bideak jarri, erabileraren bilakaera aztertzeko eta alderaketak egiteko.

Ekintza
2. a. 001/001 - Euskararen ahozko erabilera neurtu herrian aldian-aldian, erabileraren bilakaera aztertzeko eta alderaketak egiteko aukera izan dezagun.

Neurria

2. a. 01 - Euskara administrazioaren zerbitzu-hizkuntza izango dela bermatu, batik bat osasun-zerbitzuetan, herrizaingo-zerbitzuetan eta justizia-administrazioan. Era berean, lan-hizkuntza ere izan dadin egitasmoak abian jarri. Estatuko administrazioiko erakundeetan eta, bereziki, Justiziakoetan ere euskararen erabilera sustatzeko plangintza zehatzak martxan jarri.

Ekintza
2. a. 01/2 - Dirulaguntzak banatzeko deialdietan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/3 - Euskaraz lan egiteko langileak behar dituen baliabideak eskaini
2. a. 01/5 - Udalean Euskararen Erabilera Normalizatzeko plana taxutu, onartu eta garatu
2. a. 01/7 - Euskararen erabilera arautuko duten udal ordenantzak definitu eta kaleratu eta jarraipenerako sistema bat antolatu
2. a. 01/8 - Udalak egiten dituen zerbitzuen kontratuetan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/9 - Udalak egiten dituen langileen kontratazio berrietan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/10 - Udalak egiten dituen zerbitzu publikoen kudeaketarako kontratuetan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/11 - Udalak egiten dituen hornikuntza kontratuetan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/12 - Euskara zerbitzuaren eginkizunaren arabera baliabideen beharrak neurtu
2. a. 01/13 - Udalak egiten dituen obra kontratuetan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/14 - Udalak egiten dituen aholkularitza eta asistentzia kontratuetan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. a. 01/1 - Agintariak ere programa hauetan inplikatu
2. a. 01/4 - Euskaldun ororengana iristeko Komunikazio Plana osatu eta horren betetze mailaren jarraipena egin.

Neurria

2. a. 04 - Herri-administrazioetan (bereziki udal eta eskualdeetan) euskararen erabilera normalizatzeko plangintzak gauzatu. Horretarako, euskara-zerbitzuak sendotu edo eratu eta hizkuntza-normalizatzaileen prestakuntzaz arduratu.

Ekintza
2. a. 04/001 - Euskararen erabilera bultzatzeko eskualdean dauden beste plangintza edo proiektuekin elkarlana sustatu.

Ekintza
2. a. 04/2 - Euskara Zerbitzuaren betebeharren arabera normalizatzailearen beharrak definitu, HPSrekin batera
2. a. 04/4 - Euskara Batzordea osatzea, herriko ikastetxe, euskaltegi eta elkarteekin batera
2. a. 04/5 - Euskara Zerbitzua sendotu, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzarekin elkarlanean

Esparrua**2. c - Informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak**

Neurria

2. c. 06 - Informazio-kanpainak antolatu eta sentiberatze-lana egin informazio-produktuen eskaria gero eta handiagoa izan dadin herritarren (jolas eta informaziorako), enpresen (informazio, interpretazio eta itzulpenarako) eta sektore publikoaren aldetik (informazio, itzulpen, interpretazio eta dokumentaziorako).

Ekintza
2. c. 06/3 - Euskara lantzeko tresnen zabalkundea egin herritarren artean
2. c. 06/4 - Udalak eta udalerriko elkarteek eta herritarrek interneten duten edo jartzekoa duten informazioa euskaraz ere egoteko laguntza teknikoa eskaini.
2. c. 06/2 - Udal zentroetan teknologia berrietan oinarritutako euskarazko produktu eta zerbitzuak eskaini
2. c. 06/1 - 'Paperik gabeko?' informatizaziorako udalen ahaleginetan, zerbitzuak euskaraz eskuragarri jarri

Neurria

2. c. 07 - Euskal kulturaren ondareari buruzko informazioa digitalizatu eta hedatu.

Ekintza
2. c. 07/1 - Ondare kulturala bildu, ahal den neurrian digitalizatu eta zabaldu: toponimia, kondaira, gertaerak, euskalkiari buruzko informazioa,...

Esparrua**2. d - Enpresa-mundua**

Neurria

2. d. 01 - Enpresetan euskararen erabilera areagotzeari begira, hizkuntza-politika antolatu helburu horiek kontuan: merkataritza-ganbarak, enpresariak eta enpresari-elkarteak, elkargoak, sindikatuak, eta abar, hizkuntza-politika horretako partaide bihurtzea; lantokietan euskararen aldeko proiektuak ezartzeko markoa definitzea eta giza baliabideak nahiz ekonomikoak bideratzea; lantokien tipologiaren araberako proiektuak diseinatzea eta gauzatzea.

Ekintza
2. d. 01/001 - Enpresak, komertzioak eta zerbitzuak euskararen erabilera areagotzeko konpromisoak hartzera edo planak bideratzera bultzatu, eta hartutako konpromisoak gizarteratzeko bideak eskaini (ziurtagiriak, e. a.)

Ekintza
2. e. 02/1 - Begirale-eskolek hezitzaileentzat eta begiraleentzat antolatzen dituzten ikastaroak euskaraz izan daitezela bermatu.

Neurria 2. e. 03 - Euskararen aldeko ekintza soilen ordeztuz, inguru hezitzailean eskaini aisialdi-zerbitzuak: herria, nortasuna, herri-kidetasuna, kondaira eta hizkuntza elkartuz, alegia.

Ekintza
2. e. 03/1 - Jolasaren ildoko ekintzak euskaraz antolatu
2. e. 03/2 - Tailer-ikastaroak euskaraz antolatu
2. e. 03/3 - Hitzaldiak eta emanaldiak euskaraz antolatu
2. e. 03/6 - Udan euskaraz antolatzen diren ekintzak indartu
2. e. 03/7 - Udalaren menpeko aisialdi eta kultur guneetan (ludotekak, kultur etxeak...) antolatzen diren ekintzetan euskarazko saioak bermatu
2. e. 03/4 - Irteerak euskaraz antolatu
2. e. 03/5 - Euskal kultura eta tradizioari lotutako ekintzak bultzatu

Esparrua 2. f - Kirola

Neurria 2. f. 01 - Hiruzpalau urteko plan estrategiko batean kirol-arloa euskalduntzeko hiru lan-esparru nagusi taxutu: materialaren sorkuntza eta hedapena; entrenatzaileentzako titulu ofizial eta ez ofizialak lortzeko ikastaroak; sentsibilizazio eta zabalkunde orokorra zein herri-mailakoa.

Ekintza
2. f. 01/001 - Kirol arloko eragileak euskararen erabilera areagotzeko konpromisoak hartzea edo planak bideratzera bultzatu, eta hartutako konpromisoak gizarteratzeko bideak eskaini (ziurtagiriak, e. a.)
2. f. 01/1 - Udaleko kirol ekintzak modu koordinatuan garatu
2. f. 01/3 - Kirol taldeek erabiltzen duten materiala euskaraz izateko laguntzak bideratzea eta material horiek kirol-klub eta elkarteetara helaraztea
2. f. 01/4 - Kirolean ere euskararen erabilera areagotzeko sentsibilizazio ekintza zehatzak egin

Neurria 2. f. 02 - Udal-kiroldegietako langileak edo enpresa-zerbitzuak kontratatzerakoan hizkuntza-irizpideak ezarri. Udalen eta ekimen pribatuaren esku dagoen `Denontzako Kirola? programan euskarazko eskaintza bermatu. Federazioen laguntzaz euskararen erabilera areagotu jendaurreko kirol-agerpenetan: iragarki, megafonia, errotulazio eta argitalpenetan.

Ekintza
2. f. 02/1 - Kirol taldeei zuzendutako dirulaguntzetarako deialdietan hizkuntza-irizpideak ezarri
2. f. 02/2 - Euskarazko taldeak osatu daitezela ikastetxe eta kirol taldeekin elkarlanean aritu

Ekintza
2. f. 02/3 - Jendaurreko kirol-jardueretan euskararen presentzia bermatzeko hizkuntza-irizpideak ezarri

Esparrua

2. g - Erljioa

Neurria

2. g. 03 - Euskarari buruzkoetan, ahalik eta bateratsuen jokatzea eskatu elizbarrutiei.

Ekintza
2. g. 03/1 - Katekesia euskaraz ere eskaini
2. g. 03/2 - Katekesi ekintzetan erabiltzen den euskarazko materiala zabaltzen laguntzea
2. g. 03/3 - Laguntza eskaini euskarazko ekintzak aurrera eramateko
2. g. 03/4 - Euskararen erabilera plana abian jartzeko laguntza eskaini (teknikoa, baliabideetan...)

Helburu estrategikoa 3 - Euskararen elikadura**Esparrua 3. a - Corpus-plangintza eta euskararen kalitatea**

Neurria 3. a. 03 - Hizkuntza-paisaia ugaltu eta txukundu eta berbazko euskal kultur produkzioak ere landu.

Ekintza
3. a. 03/4 - Merkatal guneetako hizkuntza-paisaian (denda, taberna, akademiak eta abarrekoetakoan) euskararen presentzia txukundu eta areagotu
3. a. 03/1 - Toponimoak eta herriko ageriko hizkuntza-paisaia normalizatu Euskaltzaindiarekin bat etorriz
3. a. 03/2 - Hizkuntza ondarea gordetzeko eta zabaltzeko ekintzetarako laguntza eskaini
3. a. 03/001 - Egutegiak euskaraz

Esparrua 3. c - Liburugintza

Neurria 3. c. 01 - Datozen urteotan orain arte baino arreta handiagoa jarri erosle eta irakurleengan, irakurzaletasuna bultzatuz, marketina antolatuz, merkatua zabalduz, EITBren, eskolen, liburudenden, liburutegien eta liburu-azoken bidez.

Ekintza
3. c. 01/1 - Udal liburutegiak era egokian hornitu, ezagutzera eman eta euskal materialen erabilera sustatu bertan
3. c. 01/2 - Eragin esparruko ikastetxeekin batera euskal literaturaren zaletasuna bultzatzeko ekitaldiak antolatu

Esparrua 3. f - Publizitatea

Neurria 3. f. 01 - Euskaldunen merkatua eta honen kontsumo- eta errentagarritasun-ahalmenak aurkeztu publizitate-prozesuko eragileei (enpresa eta publizitate-agentzia handiei batez ere) Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak, EITBk eta Euskararen Gizarte-Erakundeen Kontseiluak, ahulezietan aipatutako `inertzia?', `errentagarritasun eza?' eta `konnotazio negatiboak? neurri batean behintzat neutralizatzeko. Uste ezezkorrak, ohiturarik ezarena, errentagarritasunik ezarena eta abar gainditzeko publizitatea euskaraz egiteak dituen abantailak agertzen saiatu.

Ekintza
3. f. 01/1 - Publizitatea euskaraz egitearen aldeko sentsibilizazioan lan egin sektoreetako elkarteekin batera (merkatarien elkarte, ostalarien elkarte,...)

Neurria 3. f. 02 - Herri-erakundeak euskarazko publizitatearen alde jarri, publizitate-prozesuko eragileen ondoan. Areago, euskarazko komunikabideak gizartearen begietarako edertzeko lana ere egin beharko lukete.

Ekintza
3. f. 02/1 - Herritarrek edo enpresek publizitatea euskaraz egiteko laguntza teknikoa eman

Esparrua**3. g - Kulturgintza**

Neurria 3. g. 01 - Kulturgintza: Haurrei eta gazteei zuzendutako kultur ekoizpenak lehenetsi, euskara biziberritzeko duten garrantziagatik.

Ekintza
3. g. 01/1 - Udalaren menpeko kultur guneetan euskarazko materialak eguneratuta izatea eta herritarren eskueran ipintzea
3. g. 01/2 - Euskaltegi, ikastetxe eta herriko elkarteekin batera ekintzak antolatu

Neurria 3. g. 04 - Kulturgintza: Administrazio guztien arteko loturak sendotu.

Ekintza
3. g. 04/1 - Inguruko herriein eskualdeko kultur zirkuituak antolatu

Neurria 3. g. 05 - Kulturgintza: Lan-baldintzak hobetzen, sortzaileen lanabesak egokitzen, beren lanaren oihartzuna ozentzen eta euskararen eta euskal kulturaren erabilera bultzatzen lagundu Kultura Sailak.

Ekintza
3. g. 05/001 - Kultur eragileak euskararen erabilera areagotzeko konpromisoak hartzera edo planak bideratzera bultzatu, eta hartutako konpromisoak gizarteratzeko bideak eskaini (ziurtagiriak, e. a.)
3. g. 05/2 - Euskarazko kultur plangintza diseinatu, aldizkakotasuna bermatzeari begira
3. g. 05/5 - Herriko festetan eta kultur ekitaldi nagusietan euskararen presentzia bermatu
3. g. 05/6 - Udaletako azpiegiturak euskal kulturgintzan dabilzan taldeen esku jarri
3. g. 05/1 - Kultur jarduerak sortarazten duten materialaren itzulpenak egiteko laguntza teknikoa eskaini
3. g. 05/3 - Kultur taldeen antolakuntza bultzatu herrian
3. g. 05/7 - Euskal kultur produkzioa zabaltzea eta ezagutaraztea
3. g. 05/4 - Herrian dauden kultur talde desberdinak eta hauen lana ezagutarazi

Esparrua**3. h - Hedabideak**

Neurria

3. b. 01 - Komunikabideen garrantzia gero eta handiagoa denez, euskarazko komunikabideak hizkuntza-normalizazioaren arlo estrategikotzat jo behar ditu administrazioak, baita euskarazko prentsak horretan zer paper jokatu behar duen erabaki ere, eta horren arabera laguntzak eskaini.

Ekintza
3. b. 01/001 - Komunikabideak euskararen erabilera areagotzeko konpromisoak hartzea edo planak bideratzera bultzatu, eta hartutako konpromisoak gizarteratzeko bideak eskaini (ziurtagiriak, e. a.)
3. b. 01/2 - Komunikabideak euskarazko kultur, aisialdi eta kirol ekitaldien berriemaile eta partaide bihurtu
3. b. 01/3 - Eskualde edo herri mailako komunikabideetan euskararen erabilera bultzatzearen, laguntzak emateko irizpideak finkatu eta horren arabera esleitu dirulaguntzak

Neurria

3. b. 02 - Jokaera enpresarial egokiaren aldeko apustua egin behar du prentsak. Produktu desberdinak eta merkatuan lehiatzeko modukoak eskaintzea ezinbestekoa du. Horretarako, besteak beste, inbertsioak egin behar dira azpiegituran. Gobernuak sektore ekonomiko bat dela onartu eta enpresa-trataera eman behar dio.

Ekintza
3. b. 02/1 - Eskualde edo herri-mailako euskarazko komunikabideei laguntzak emateko irizpideak finkatu eta horren arabera esleitu dirulaguntzak
3. b. 02/2 - Euskarazko herri edo eskualdeko komunikabideetan teknologia berrien erabilera sustatu

Neurria

3. b. 03 - Euskarazko prentsak elkarlana bultzatu, baliabideei ahalik eta etekinik handiena atera, kalitatea hobetu eta produktu berriak eskaini behar ditu.

Ekintza
3. b. 03/1 - Eskualdean diharduten komunikabideen arteko elkarlana eta truke-lerroak eratzea eta komunikabide berriak eratzea sustatu
3. b. 03/2 - Haur eta gazteentzako euskarazko eskaintza sustatzea